

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző:

Keresztényi Nándor

Cím:

Kórlapok a főváros házairól

Mérések a pincétől a padlásig — Tatarozni? Lebontani?

Eseti Kórlap
(Hely)

1961. máj. 21.
(Idő)

(Köt. v. füz.) (Oldal)

Helyszám

Személy

"1961"

Osztályozás

690.159

Mérnökök és technikusok kopogtatnak be délutánonként, esténként sok száz budapesti házban. Nyomatott íveket vesznek elő s megjegyzik: nem a tatarozás miatt jöttünk, de számba vesszük az épület minden részét. S lemennek a pincébe, méricskélnek a padláson is, összegyűlnek a műszaki adatok, hogy végül is megállapíthassák: *érdemes-e tatarozni vagy lebontásra javasolják a már túlságosan régi házat.*

400 000 lakás

Októberben jelent meg a kormányrendelet arról, hogy műszaki leltárba kell venni minden állami tulajdonban lévő budapesti lakóépületet. *Augusztus 31-re kell befejezni a munkát.* Nyugdíjasok, a Hazafias Népfrontban dolgozók segítik ebben a házkezelési igazgatóságokat és a kerületi tanácsok építési osztályait. Hogy mi a cél, azt nem kell magyarázni: *Az állam tiszta képet akar kapni 400 ezer fővárosi lakás problémáiról.* Arról, hol legsürgősebb a felújítás, mit kell lebontani.

A VIII. kerületbe látogatunk el: hogyan folyik ez a munka?

— *Készen leszünk a határidőre* — mondja a házkezelési igazgatóság felmérési csoportjának vezetője, Jankó Balázs. — *Kétezer épület „kórlapját” vesszük fel, negyvenezer lakását. Május 1-ig már harmincezerben végeztük el a munkát, ezek a lakások 851 épületben vannak. A hátralevők kisebb, földszintes házak, ahol már gyorsabban megy majd.*

Általában *negyven ember járja a kerületet, valamennyi gyakorlott szemű a házbetegségek megállapításában, pedig még rajzolniok is kell, mert a „kórlap” hátoldalán ott a helye az épület metszetének is.* Megkönnyíti dolgukat a telekkönyv, a fővárosi tanács tervtára.

„Személyi igazolvány” az épületről

Nézzük meg egy ház „személyi igazolványát”, amelyben benne van a helyrajzi szám, a teleknagyság, a beépített területen és a légköbméteren túl az „életkor” is. Aurora utca 19. — földszintes épület. *Nyolcvanesztendő, s mindjárt hozzá lehet fűzni, hogy a józsefvárosi házak általában ilyenek, vagy még régebbiek.*

Huszonhárom pontban sorolják fel a hibákat, többek közt, hol rossz a födémgerenda, laza a lépcső, s ebből már következik az értékelés: *mit kell sürgősen kijavítani, s mi várhat még.*

A műemléképületekkel *külön foglalkoznak.* Az I. kerületi házkezelési igazgatóság műemlékosztálya végzi fővárosszerte ezeknek a házaknak a felmérését. — S ezekkel az 1880—1910-ben épült házakkal a legnagyobb baj: 70 százalékukban komfort nélküliek, nedvesek, sötétek — nem törődött vele a háziúr, milyen lakásba költözik a lakó. *Időbe és sok pénzbe kerül, amíg ki- eszeréljük valamennyit.*

Nehéz körzet

Jankó Balázssal meglátogatuk az egyik felmérő párt; a Koltói Anna utca 33-ban találjuk Juranics Irént, a 20-as körzet műszaki vezetőjét, s társát, amint épp a betonfolyosón ülve jegyeztették tapasztalataikat. Juranics Irén három eszterdeje végezte az építőipari technikumot, de máris rutinos műszaki vezetőnek ismerik a központban, s azontúl — ami legalább ilyen fontos ebben az állásban —: *jó a viszony közte és a lakók között.*

A hatvanhat állami épületből *negyvenet ő mér fel; ahol most vagyunk, már nem is hozzá tartozik: segít a másik körzetnek.*

— *Itt nem sok dolgunk akad* — mondja —, *tavaly tatarozták a házat. És ami nagy segítség: Zimmermann bácsi elmagyarázta a ház egész történetét.*

— *Ez a baloldali szárny 150*

éves, az eleje vályogfal; a jobboldali 1880-ban épült — mondja.

Tavaly mélysárga színt kapott az épület, folt nélküli a csendes, akác- és rózsafa-udvarú ház; hegedű cincog egyik

nyitott ajtajából. Valamely ügyes szociográfus, városkutató, bizvást a felmérők mellé szegődhetne, hogy míg azok a ház, ő az emberek múltját, jelenét örökítse papírra.

Keresztényi Nándor